

B&W Adviesnota

Onderwerp	Preventie met gezag
Zaaknummer	
B&W datum	14 mei 2024
Naam steller	Medewerker team Maatschappelijke Ontwikkeling
Teammanager	Teammanager team Maatschappelijke Ontwikkeling
Portefeuillehouder	M.C. Uitdehaag

Besproken met portefeuillehouder?

Ja, met burgemeester Uitdehaag op 6 mei 2024

Openbaarheid

Ja, na het informeren van de gemeenteraad.

Bevoegd orgaan

B en W

Ter kennisname aanbieden aan de Raad

Advies

1. Een aanvraag in te dienen in het kader van het landelijke programma Preventie met Gezag op basis van de 'Specifieke Uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024'.
2. De financiële gevolgen na toekenning van de specifieke uitkering mee te nemen voor 2024 in de Berap 2 en voor de jaren 2025 tot en met 2027 in de begroting 2025 en volgende jaren.
3. De gemeenteraad met bijgevoegde raadsinformatiebrief te informeren over de aanmelding voor Preventie met Gezag.

Inleiding

Het college van B en W heeft op 10 april 2024 een uitnodiging ontvangen vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid om een aanvraag in te dienen voor het landelijke programma Preventie met Gezag. Het Ministerie beoogt met dit programma te voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar in de (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit terecht komen of daarin doorgroeien. De gemeente Venray is één van de 20 gemeenten, die op basis van relatieve criminaliteitscijfers geselecteerd is door het Ministerie en uitgedaagd wordt om een impuls te geven aan een preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit binnen de tweede pijler van dit programma. In de eerste pijler zijn 27 gemeenten met meer dan 100.000 inwoners aan de slag met een domeinoverstijgende en gebiedsgerichte aanpak. Binnen de tweede pijler wordt gestuurd op een brede flexibele aanpak juist gericht op de lokale jeugdige criminelen, jonge aanwas en risicojongeren.

Beoogd resultaat

Door deelname aan Preventie met Gezag voldoende focus en een eerste impact aanbrengen in de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit om deze na drie jaar te continueren binnen een bredere gemeentelijke en meerjarige aanpak. Dit alles om te voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar met criminaliteit in aanraking komen alsook het voorkomen en doorbreken van criminele carrières.

Argumenten

1.1 *We krijgen meer inzicht en kunnen daarmee een effectievere aanpak ontwikkelen*

Kijkend naar de politiecijfers dan zien we voor de gemeente Venray vanaf 2019 een stijgende trend voor wat betreft het aantal jeugdige verdachten in de leeftijd van 12 tot en met 22 jaar als het gaat om onder meer geweldsincidenten, vermogensdelicten, openbare orde verstoringen en drugsdelicten. Ook zien we dat verdachten jonger worden. We weten in zijn algemeenheid dat gebrek aan perspectief jongeren kwetsbaar maakt voor onder meer verlokkingen en het snelle geld van de criminaliteit. Maar hoe ziet dit voor de kinderen en jongeren, die in de gemeente Venray opgroeien, eruit? Welke risicofactoren¹ zijn in welke mate aanwezig waardoor relatief meer kinderen en jongeren, die in de gemeente Venray opgroeien, in aanraking komen met de politie en justitie? En welke beschermende factoren² moeten we versterken om dit juist te doorbreken?

Met deelname aan Preventie met Gezag gaan we dit inzicht krijgen. Onderdeel van de aanpak is namelijk een (wetenschappelijk onderbouwde) probleemanalyse op het gebied van (online) jeugdcriminaliteit, waarbij specifiek gekeken wordt naar lokale trends en de onderliggende vraagstukken in relatie tot de doelgroep. Vervolgens kunnen we met de uitkomst van deze probleemanalyse in de hand de juiste interventies gaan bepalen. Hierbij stelt het Ministerie de voorwaarde dat uitsluitend kansrijke, bewezen effectieve interventies en interventies die als effectief zijn erkend door het Nederlands Jeugdinstituut ingezet kunnen worden.

1.2 *Deelname past binnen gestelde prioriteiten*

Kijkend naar het collegeprogramma 'Samen maken we Venray' dan is de ambitie binnen de programma's leven en wonen dat uw college gaat voor een preventieve aanpak. Vanuit het perspectief van het sociaal domein gaat het dan onder meer over kansrijk opgroeien, onderwijs voor iedereen, talentontwikkeling en inclusie. Vanuit het perspectief veiligheid gaat het dan over veilig voelen en veilig zijn, digitale veiligheid en het voorkomen van ondermijning. Kijkend naar de ontwikkelingen op het gebied van ondermijnende criminaliteit is daarbij vanaf 2022 een accent komen te liggen op het aanpakken en voorkomen van jeugdige ondermijners. In de begroting 2024 en verder heeft de gemeenteraad hiervoor ook een afzonderlijk budget beschikbaar gesteld.

2.1 *Er is sprake van een tijdelijke budgetneutrale ophoging van inkomsten en uitgaven*

Als de aanvraag van de specifieke uitkering wordt toegekend, dan betekent dit dat de begroting van de gemeente Venray over de periode van 1 juli 2024 tot en met 1 juli 2027 (dus tijdelijk) opgehoogd wordt met een bedrag van in totaal 1,5 miljoen euro. Dit bedrag is inclusief eventuele btw-bedragen. Het programma wordt budgetneutraal uitgevoerd. Dit betekent dat de uitgaven ook maximaal 1,5 miljoen euro, inclusief eventuele btw-bedragen, zullen bedragen. Het Ministerie vraagt geen cofinanciering.

3.1 *We informeren de gemeenteraad op deze manier actief over Preventie met Gezag*

Via de raadsinformatiebrief geven we informatie over het landelijke programma Preventie met Gezag, inzicht in wat dit betekent en hoe we hier – met de informatie van nu – invulling aan gaan geven.

---

¹ Denk bijvoorbeeld aan gebrekkige opvoeding, geweld of antisociaal gedrag binnen het gezin, relatie met criminele vrienden of burens, negatieve rolmodellen, pesten, matige schoolprestaties, spijbelen en vroegtijdig schooluitval, armoede, GGZ of LVB problematiek, middelengebruik, etc.

² Denk bijvoorbeeld aan positieve rolmodellen, betrokkenheid (gezien en gehoord worden), toekomstperspectief opbouwen, talenten ontwikkelen, kansen krijgen, deelnemen aan activiteiten o.a. sporten, etc.

Kanttekeningen of risico's

2.1 Budget 2024 kan pas worden uitgegeven na vaststelling van berap 2

Door de financiële gevolgen in 2024 van een toekenning mee te nemen in berap 2 kan strikt formeel het toegekende budget voor 2024 pas worden uitgegeven nadat de gemeenteraad de berap 2 heeft vastgesteld. Van de deelnemende gemeenten in pijler 2 wordt echter gevraagd om de aanpak per 1 juli 2024 te starten. Dit loopt dan ook niet synchroon. Aangezien het gaat om een budgetneutraal project, loopt de gemeente Venray - na toekenning van de specifieke uitkering - echter geen financiële risico's. In de raadsinformatiebrief wordt hier in het bijzonder bij stil gestaan.

2.2 Preventie met gezag vraagt mogelijk ook om extra inzet van partners

Preventie met Gezag is een aanpak, die met onze (lokale) deelnemende partners wordt opgepakt. Dit vraagt van deze partners personele inzet waarin binnen eventuele huidige subsidie- of inkoopafspraken, niet is voorzien. Deze inzet wordt zowel bij het opstellen van de probleemanalyse en plan van aanpak als bij de uitvoering van bewezen interventies voor de komende jaren gevraagd. Dit kan betekenen dat van onze partners in de projectperiode en in de jaren daarna een extra of een andere inzet wordt gevraagd, waarvoor bij de gemeente een (extra) verzoek om financiële middelen wordt ingediend.

Communicatie

De raad wordt geïnformeerd met bijgevoegde raadsinformatiebrief.

Financiële gevolgen

Voor Preventie met Gezag wordt een aparte projectbegroting ingericht.

De inkomsten en geraamde (met de informatie van nu) uitgaven, inclusief eventuele btw-bedragen, zien er voor de periode juli 2024 tot en met juli 2027 als volgt uit:

	2024 1-7 tm 31-12	2025	2026	2027 1-1 tot 1-7
Inkomsten				
	€ 250.000,-	€ 500.000,-	€ 500.000,-	€ 250.000,-
Kostenposten				
Uitvoeren (wetenschappelijke) probleemanalyse Gevolgd door jaarlijks actueel informatiebeeld	€ 100.000,-	€ 15.000,-	€ 15.000,-	€ 15.000,-
Projectleider (tijdelijk/inhuur, 32 uur per week en/of projectondersteuning)	€ 55.000,-	€ 110.000,-	€ 110.000,-	€ 55.000,-
Kansrijke en bewezen interventies inclusief evaluatie en monitoring en communicatie	€ 95.000,-	€ 375.000,-	€ 375.000,-	€ 180.000,-

De definitieve bedragen, die in de gemeentelijke begroting verwerkt gaan worden, zullen lager liggen. Dit komt doordat het compensabele BTW-deel niet aan de gemeente wordt uitgekeerd, maar gestort wordt in het BTW-compensatiefonds.

De financiële gevolgen - na toekenning van de specifieke uitkering - voor de begroting 2024 worden meegenomen in de Berap 2. De financiële gevolgen voor de jaren 2025 tot en met 2027 worden meegenomen in de begroting 2025 en volgende jaren.

Vervolgtraject besluitvorming

Na uw akkoord, wordt de aanvraag voor de specifieke uitkering bij het Ministerie van JenV ingediend. Het Ministerie zal - na de beoordeling van de aanvraag - voor 15 juli 2024 de budgetten toekennen.

Evaluatie

- Preventie met Gezag is een lerende aanpak, waarbij alle deelnemende gemeenten en partners (denk aan de politie, het Openbaar Ministerie, Zorg- en Veiligheidshuizen, Raad voor de Kinderbescherming, Bureau Jeugdzorg, Halt bureaus, RIEC, etc.) gezamenlijk leren van de uitvoering en reflecteren op de voortgang en effectiviteit van de ingezette interventies. Deelname betekent ook dat de gemeente jaarlijks de voortgang moet evalueren en rapporteren. Op Limburgse schaal wordt gezien om een lerend netwerk op te zetten met de deelnemende gemeenten en partners.
- De gemeenteraad wordt periodiek geïnformeerd over de voortgang middels een raadsinformatiebrief, voor het eerst eind 2024.

Bijlagen

1. Raadsinformatiebrief met onderwerp 'Preventie met Gezag'.
2. Brief aan het college van BenW van het Ministerie JenV d.d. 10 april 2024 met als onderwerp 'uitnodiging voor aanvraag incidentele ondersteuning preventie jeugdcriminaliteit'.
3. Kamerbrief d.d. 4 april 2024 met kenmerk 5300205

Naslagwerk

1. Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024

Aan de leden van de gemeenteraad

Datum 14 mei 2024

Ons kenmerk --

Pagina 1 van 4

Behandeld door Monique Janssen

Datum uw brief --

Uw kenmerk --

Onderwerp Preventie met Gezag

Beste raadsleden,

Op 10 april 2024 hebben wij een uitnodiging ontvangen vanuit het Ministerie van Justitie en Veiligheid om een aanvraag in te dienen voor het landelijke programma Preventie met Gezag. Het Ministerie beoogt met dit programma te voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar in de (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit terecht komen of daarin doorgroeien. De gemeente Venray is één van de 20 gemeenten, die op basis van relatieve criminaliteitscijfers geselecteerd is door het Ministerie en uitgedaagd wordt om een impuls te geven aan een preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit. Wij hebben besloten om deze uitdaging aan te gaan en de sinds 2022 ingeslagen weg in de aanpak van jeugdige ondermijners te vervolgen en te verbreden. Dit omdat we veel waarde hechten aan het veilig en kansrijk opgroeien van onze jongeren. We willen onze jongeren perspectief bieden en uitdagen om hun talenten op een positieve manier te benutten.

In deze raadsinformatiebrief lichten we het programma Preventie met Gezag verder toe.

De drie pijlers binnen het programma Preventie met Gezag

Het programma Preventie met Gezag bestaat uit drie pijlers. Binnen de eerste pijler zijn gefaseerd vanaf 2022 in totaal 27 gemeenten met meer dan 100.000 inwoners gestart. Deze gemeenten hebben de opdracht om met een domeinoverstijgende en gebiedsgerichte aanpak te investeren in hun meest kwetsbare wijken. Dit door jongeren een beter perspectief te bieden, maar ook door het gezag te versterken. Binnen Limburg vallen de gemeenten Heerlen, Maastricht, Sittard-Geleen en Venlo onder deze eerste pijler.

Binnen de tweede pijler stimuleert het Ministerie een meer flexibele aanpak in gemeenten met urgente en relatief ernstige problematiek of waar - door vroegtijdig ingrijpen - erger kan worden voorkomen. In de flexibele aanpak is er ruimte om in te zetten op specifieke thema's zoals bijvoorbeeld online criminaliteit of criminele uitbuiting. De gemeente Venray valt binnen deze tweede pijler evenals de Limburgse gemeenten Roermond, Brunssum en Kerkrade.

Het Ministerie geeft de gemeenten in deze pijler, dus ook Venray, mee dat het voor een effectieve aanpak noodzakelijk is om goed zicht te hebben op de lokale doelgroep om vervolgens gericht te kunnen interveniëren. Om dit te stimuleren, wordt van de gemeenten, waaronder dus de gemeente Venray, gevraagd een aanpak vorm te geven langs de lijnen van:

- Een (wetenschappelijk onderbouwde) probleemanalyse op het gebied van (online) jeugdcriminaliteit, waarbij specifiek gekeken wordt naar lokale trends en de onderliggende vraagstukken in relatie tot de doelgroep;
- Inzet van projectcoördinatie en/of projectondersteuning en
- Het inzetten van uitsluitend kansrijke en/of bewezen effectieve interventies, die aansluiten op de lokale vraagstukken.

En dan is er nog een derde pijler waarbinnen de jeugdstrafrechtketen versterkt wordt. Hiermee wordt beoogd om de samenwerking en verbinding tussen partijen in de jeugdstrafrechtketen¹ en de gemeenten alsook tussen de partijen onderling te verbeteren. Dit in het streven om te voorkomen dat jongeren, die in aanraking met politie en justitie komen, verder afglijden in de criminaliteit. Ook wordt binnen deze pijler het verkorten van doorlooptijden en een succesvolle re-integratie nagestreefd van jongeren, die met politie en justitie in aanraking zijn geweest. Dit om recidive te voorkomen.

Hoezo de gemeente Venray?

Uitgangspunt van Preventie met Gezag is dat de beschikbare financiële middelen gericht worden ingezet daar in Nederland waar de problematiek met betrekking tot jeugdcriminaliteit (relatief) het grootst is. Dat de gemeente Venray hierbij in beeld komt, is in beginsel dan ook geen positief bericht. Het Ministerie heeft hiervoor overigens gekeken naar een aantal objectieve indicatoren op basis van relatieve politiedata. Zo is gekeken naar:

- *Het totaal aantal geregistreerde misdrijven per 10.000 inwoners;*
Venray: 449,7 / Nederland gemiddeld: 453,7
- *Het totaal aantal geregistreerde high impact crimes per 10.000 inwoners;*
Venray: 61,4 / Nederland gemiddeld: 55,4
- *Het totaal aantal geregistreerde gevallen van drugshandel per 10.000 inwoners;*
Venray: 13,0 / Nederland gemiddeld: 6,6
- *Het totaal aantal jongeren onder 25 jaar verdacht van een delict per 10.000 inwoners:*
Venray: 29,6 / Nederland gemiddeld: 30,7

In de afgelopen periode heeft de politie een eerste analyse uitgevoerd op basis van politiecijfers, waarbij verdachten in de leeftijd van 12 tot en met 22 jaar in beeld zijn gekomen in de periode 2019 tot en met 2023.

---

¹ Halt, politie, Openbaar Ministerie, de Raad voor de Kinderbescherming, de Raad voor de Rechtspraak, Dienst Justitiële Inrichtingen, Jeugdzorg Nederland en 3RO, de samenwerkende reclasseringsorganisaties.

Daar waar het beeld bestond dat we in de gemeente Venray vooral een toename zien van jeugdige verdachten in relatie tot drugsdelicten, laat de analyse zien dat er ook een stijgende trend waarneembaar is van het aantal jeugdige verdachten als het gaat om geweldsincidenten, vermogensdelicten en openbare orde verstoringen. Verder kunnen we uit de analyse afleiden dat de verdachten steeds jonger worden.

Wat levert deelname aan Preventie met Gezag op?

We weten in zijn algemeenheid dat gebrek aan perspectief jongeren kwetsbaar maakt voor onder meer verlokkingen en het snelle geld van de criminaliteit. Maar hoe ziet dit voor de kinderen en jongeren, die in de gemeente Venray opgroeien, eruit? Welke risicofactoren² zijn in welke mate aanwezig waardoor relatief meer kinderen en jongeren, die in de gemeente Venray opgroeien, in aanraking komen met de politie en justitie? En welke beschermende³ factoren moeten we versterken om dit juist te kunnen doorbreken?

Met deelname aan Preventie met Gezag gaan we antwoord krijgen op deze vragen. Onderdeel van de aanpak is namelijk een (wetenschappelijk onderbouwde) probleemanalyse op het gebied van (online) jeugdcriminaliteit, waarbij specifiek gekeken wordt naar lokale trends en de onderliggende vraagstukken in relatie tot de doelgroep. Vervolgens kunnen we met de uitkomst van deze probleemanalyse in de hand de juiste interventies inzetten. Zoals hierboven aangegeven, stelt het Ministerie de voorwaarde dat uitsluitend kansrijke, bewezen effectieve interventies en interventies die als effectief zijn erkend door het Nederlands Jeugdinstituut ingezet kunnen worden. De financiële middelen, die beschikbaar worden gesteld, zijn dus uitdrukkelijk niet bedoeld om nieuwe proefballonnetjes op te laten.

Om deze aanpak mogelijk te maken, stelt het Ministerie incidentele financiële middelen beschikbaar ter hoogte van 1,5 miljoen euro inclusief eventuele btw-bedragen over drie jaar, ingaande per 1 juli 2024. Dit betekent dat de gemeentelijke begroting 2024 en volgende jaren tijdelijk opgehoogd wordt. Kijkend naar de jaarschijven, dan gaat het in 2024 om een bedrag van € 250.000,-, in 2025 en 2026 om een bedrag van € 500.000,- per jaar en in 2027 om een bedrag van € 250.000,-. Hierbij tekenen we aan dat deze bedragen nog bijgesteld gaan worden doordat het compensabele BTW-deel niet uitgekeerd wordt aan de gemeente, maar gestort wordt in het BTW-compensatiefonds. Het programma wordt verder budgetneutraal uitgevoerd. Dit betekent dat de uitgaven over drie jaren voor de (wetenschappelijk onderbouwde) probleemanalyse, voor projectcoördinatie en voor het inzetten van de interventies (inclusief evaluatie, monitoring en communicatie) gelijk zijn aan de toegekende bijdrage. Het Ministerie vraagt geen cofinanciering.

---

² Denk bijvoorbeeld aan gebrekkige opvoeding, geweld of antisociaal gedrag binnen het gezin, relatie met criminele vrienden of burens, negatieve rolmodellen, pesten, matige schoolprestaties, spijbelen en vroegtijdig schooluitval, armoede, GGZ of LVB problematiek, middelengebruik, etc.

³ Denk bijvoorbeeld aan positieve rolmodellen, betrokkenheid (gezien en gehoord worden), toekomstperspectief opbouwen, talenten ontwikkelen, kansen krijgen, deelnemen aan activiteiten o.a. sporten, etc.

Het Ministerie heeft laten weten dat zij voor 15 juli 2024 de budgetten toekennen. Wij gaan de financiële gevolgen van een toekenning voor de begroting 2024 vervolgens meenemen in berap 2 en voor de jaren 2025 tot en met 2027 in de begroting 2025 en volgende jaren.

Door de financiële gevolgen van een toekenning mee te nemen in berap 2 kan strikt formeel het toegekende budget pas worden uitgegeven nadat uw gemeenteraad de berap 2 heeft vastgesteld. Van de deelnemende gemeenten in pijler 2 wordt echter gevraagd om de aanpak per juli 2024 te starten. Het Ministerie biedt ons te weinig tijd om het formele proces op tijd af te ronden. Aangezien het gaat om een budgetneutraal project, zien wij echter geen financiële risico's voor de gemeente Venray ontstaan als er toch al uitgaven gedaan (moeten) worden in het kader van Preventie met Gezag voordat de berap 2 is vastgesteld. Hierdoor kunnen we ook voortvarend vanaf juli a.s. aan de slag.

Wat vraagt het Ministerie van de gemeente Venray?

Preventie met Gezag is een lerende aanpak, waarbij alle deelnemende gemeenten en partners gezamenlijk leren van de uitvoering en reflecteren op de voortgang en effectiviteit van de ingezette interventies. Deelname betekent dus ook dat we jaarlijks de voortgang moet evalueren en rapporteren. Daarnaast stelt het Ministerie de voorwaarde dat we lopende het project nadenken over hoe we de ingezette interventies, die effectief zijn op de vraagstukken in de gemeente Venray, in een meer structurele aanpak verankeren vanaf juli 2027. Op een aantal onderdelen zal deze verankering binnen de projectperiode starten (denk bijvoorbeeld aan expertise-ontwikkeling), maar we zullen ook kritisch gaan kijken naar hoe we de aanpak nu georganiseerd hebben in samenwerking met partners en hoe deze anders, effectiever in te richten.

Tot slot

Wij hopen u met deze raadsinformatiebrief voldoende geïnformeerd te hebben over deelname aan Preventie met Gezag en zeggen toe u periodiek, voor het eerst eind 2024, te informeren over de voortgang.

Met vriendelijke groet,

Het college van burgemeester en wethouders,
de burgemeester,

de secretaris,

M.C. Uitdehaag

E.G.J. Voorn

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Gemeente Venray
Ter attentie van het College van Burgemeesters en Wethouders
Postbus 500
5800 AM VENRAY

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Ons kenmerk
5386756

Bijlagen
2

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 10 april 2024

Onderwerp Uitnodiging voor aanvraag incidentele ondersteuning preventie
jeugdcriminaliteit

Geacht College van Burgemeester en Wethouders,

Met het programma Preventie met Gezag willen we voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar in de criminaliteit terecht komen of daar verder in afglijden. Dit doen we onder meer via een domein overstijgende gebiedsgerichte aanpak in 27 gemeenten. Echter, jeugdcriminaliteit houdt niet op bij de grenzen van grootstedelijke gebieden. Ook andere gemeenten, waaronder uw gemeente, hebben te maken met problematiek van relatief grote omvang.

Selectie

Op basis van relatieve criminaliteitscijfers zien wij aanleiding om ook in aanvullende gemeenten een impuls te geven aan de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit. Om tot een selectie van 20 gemeenten¹ voor deze aanpak te komen is gekeken naar vier indicatoren op basis van politiedata.² Dit geeft inzicht in het actuele beeld van (jeugd)criminaliteit en van de omvang van de problematiek in de context van een (kleiner) gebied.

Uit deze selectie is ook uw gemeente naar voren gekomen. Uw gemeente komt daarom in aanmerking voor een incidentele financiële bijdrage met focus op de preventieve aanpak in uw gemeente voor een periode van drie jaar.

Deelname aan Preventie met Gezag

In de afgelopen periode hebben bestuurlijke gesprekken plaatsgevonden met ook uw gemeente, waarbij het bestuurlijk draagvlak voor deelname is verkend.

---

¹ Almelo, Bergen op Zoom, Brunssum, Den Helder, Diemen, Gouda, Haarlem, Hoorn, Kerkrade, Leiden, Middelburg, Nissewaard, Oosterhout, Rijswijk, Roermond, Venray, Vlissingen, Zoetermeer, Zutphen en Zwolle

² Het totaal aantal geregistreerde misdrijven per 10.000 inwoners, het totaal aantal geregistreerde high impact crimes per 10.000 inwoners, het totaal aantal geregistreerde gevallen van drugshandel per 10.000 inwoners, het totaal aantal jongeren verdacht van een delict per 10.000 inwoners.

We hebben vastgesteld dat de aanpak Preventie met Gezag aansluit bij de lokale bestuurlijke prioriteiten van uw gemeente.

Om die reden hebben wij het genoegen u door middel van deze brief uit te nodigen om een aanvraag in te dienen voor incidentele financiering van de lokale aanpak binnen Preventie met Gezag, als aanvulling op de huidige inzet in uw gemeente.

Uw gemeente wordt betrokken in de lerende aanpak. Dat houdt in dat het onderling uitwisselen van (wetenschappelijke) kennis en ervaring wordt gefaciliteerd en de activiteiten worden gemonitord. Door gezamenlijk te leren wat wel en niet werkt en hierin ook de ervaringen vanuit de eerder aangesloten 27 gemeenten mee te nemen en verbinding te leggen met andere gemeenten in de regio, kunnen regionale verschillen worden verkleind en wordt bijgedragen aan het uiteindelijke doel om alle gemeenten in Nederland te laten profiteren van Preventie met Gezag.

Kader incidentele ondersteuning preventie jeugdcriminaliteit

Voor de nodige focus bij de in te zetten aanpak geven we uw gemeente hierbij een kader mee. Om ook in uw gemeente het verschil te kunnen maken, is het noodzakelijk goed zicht te krijgen op de specifieke problematiek en doelgroep om voortijdig en gericht te kunnen ingrijpen met kansrijke en bewezen effectieve interventies.

In de aanpak ligt de focus op drie onderdelen:

1. Een concrete (wetenschappelijke) analyse van de huidige problematiek en doelgroep, met als doel de informatiepositie van de gemeente te verbeteren en het kennisniveau te vergroten.
2. Inzet van programmacoördinatie en/of (-) ondersteuning die fungeren als aanspreekpunt en verantwoordelijk zijn voor het coördineren, uitvoeren en borgen van de aanpak.
3. De inzet van kansrijke en bewezen effectieve interventies, die zijn voorzien van een (wetenschappelijke) onderbouwing die de effectiviteit daarvan met betrekking tot het voorkomen of verminderen van jeugdcriminaliteit aannemelijk maakt.

Daarnaast vragen wij aandacht voor het volgende:

- De investeringen zijn gericht op het voorkomen dat jongeren met criminaliteit in aanraking komen en het voorkomen en doorbreken van criminele carrières. De focus van de aanpak ligt op kinderen, jongeren, jongvolwassenen (8 tot en met 27 jaar) en hun omgeving, ook in de online wereld.
- Waar relevant en noodzakelijk, stemt u de aanpak met uw lokale partners uit het zorg- sociaal en veiligheidsdomein af of werkt u deze gezamenlijk uit.
- Voor deze aanpak is de verankering in de eigen organisatie van de ingezette interventies in een meer structurele aanpak na 2027 een belangrijke voorwaarde. U wordt in het kader hiervan tussentijds gevraagd naar een toelichting op het bredere lokale beleid, hoe de werkwijze en activiteiten hierin passen en na 2027 worden voortgezet. In het model plan van aanpak wordt gevraagd hier een eerste beeld van te geven.
- De aanvraag wordt ingediend namens uw college van burgemeester en wethouders.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
10 april 2024

Ons kenmerk
5386756

- Preventie met Gezag is een groeiende en lerende aanpak. Rijk, gemeenten, regio's en partners leren gezamenlijk van de uitvoering en ontwikkelen deze verder op basis van een brede reflectie op de voortgang en effectiviteit van interventies. Uw gemeente wordt hierbij aangesloten. Daarnaast wordt uw gemeente via de jaarlijkse monitorings- en evaluatiecyclus gevraagd naar voortgangsinformatie, te starten na afloop van het eerste jaar.
- Het plan van aanpak wordt opgesteld conform de onderdelen in het model plan van aanpak, zoals opgenomen in de bijlage.
- Ten behoeve van het invullen van het model plan van aanpak zijn drie bijlagen in het model bijgesloten:
  - Bijlage 1: Een overzicht van criminaliteitsfactoren en sociaal-economische factoren die u kunt meenemen in de onderbouwing van de aard en omvang van de problematiek en doelgroep, zoals wordt gevraagd in de probleemanalyse.
  - Bijlage 2: Een voorbeeldtabel met een toelichting op de aanpak en interventies.
  - Bijlage 3: Inzicht in wetenschappelijke artikelen, een overzicht van beschermende en risicofactoren voor jeugdcriminaliteit en kansrijke en bewezen effectieve interventies, ter onderbouwing van de aanpak en interventies in een wetenschappelijke bijlage.
- Een aanvraagformulier voor de betalingsgegevens wordt zo spoedig mogelijk nog nagestuurd.
- Zie voor verdere regelgeving de ministeriele regeling "Specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024" in de bijlage.

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
10 april 2024

Ons kenmerk
5386756

Mocht u hulp nodig hebben bij uw aanvraag, dan kunt u contact opnemen met de bij u bekende contactpersoon binnen mijn ministerie.

Financiën

Met een incidentele financiële bijdrage van maximaal € 500.000 per volledig jaar voor een periode van drie volledige jaren krijgt uw gemeente de mogelijkheid om (meer) focus aan te brengen en impact te maken in uw lokale preventieaanpak en deze na afloop van deze periode te borgen en door te zetten. Het aanvraagformulier waarin u de betalingsgegevens invult, volgt zo spoedig mogelijk.

Inlevertermijn

De aanvraag vormt de basis voor uw aanpak. Preventie met Gezag is een lerende aanpak, wat inhoudt dat het plan van aanpak op basis van nieuwe inzichten en ervaring (ook na het indienen en vaststelling van de aanvraag) nog kan worden aangescherpt.

De inlevertermijn voor uw aanvraag is woensdag 15 mei 2024. Plannen die na deze datum worden ingediend, kunnen niet worden meegenomen in de beoordeling. Eventuele noodzakelijke aanpassingen kunnen in overleg met uw contactpersoon nog wel plaatsvinden. In de periode hierna zal uw aanvraag zorgvuldig worden beoordeeld, waarna deze kan worden toegekend. Alleen indien de aanvraag voor 15 mei wordt gedaan, is de verwachting dat het budget nog voor het zomerreces kan worden toegekend. Over de toekenning wordt u te zijner tijd schriftelijk op de hoogte gesteld.

Proces

Uw plan voor Preventie met Gezag wordt beoordeeld door het ministerie van Justitie en Veiligheid. De ministeriele regeling "Specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024" dient bij de beoordeling als basis. Wij zijn voornemens om na beoordeling en vaststelling van de plannen de budgetten toe kennen voor 15 juli 2024.

Ik nodig u van harte uit van start te gaan met de voorbereiding van uw aanvraag en zie uw plan van aanpak met veel belangstelling tegemoet.

Hoogachtend,

De Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister voor Rechtsbescherming
Namens deze,

Eiske van Amelsfort
Directeur Jeugd, Familie en aanpak Criminaliteitsfenomenen

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**
Directie Jeugd, Familie en
Aanpak
Criminaliteitsfenomenen

Datum
10 april 2024

Ons kenmerk
5386756

Bijlagen:

1. Ministeriele regeling "Specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024"
2. Model plan van Aanpak (inclusief bijlagen)

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Projectnaam
Preventie met Gezag

Ons kenmerk
5300205

*Bij beantwoording de datum
en ons kenmerk vermelden.
Wilt u slechts één zaak in uw
brief behandelen.*

Datum 4 april 2024
Onderwerp Incidentele ondersteuning preventie jeugdcriminaliteit

In de Kamerbrief brede preventieaanpak (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit van 7 juli 2023 hebben wij toegezegd een aanpak uit te werken voor (kleinere) gemeenten (in de regio) met urgente en relatief ernstige problematiek op het gebied van jeugdcriminaliteit.¹ In deze brief informeren wij uw Kamer over de uitwerking en voortgang hiervan, waarin we 20 gemeenten incidenteel ondersteunen in de lokale preventieaanpak van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit.

Vanuit de brede preventieaanpak (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit, beter bekend als het programma Preventie met Gezag, willen we voorkomen dat kinderen, jongeren en jongvolwassenen in de leeftijd van 8 tot en met 27 jaar in de criminaliteit terecht komen of daar verder in afglijden. Dit doen we onder meer via een domeinoverstijgende gebiedsgerichte aanpak. Met deze aanpak zetten we structureel en gefocust in, in 27 gebieden waar jongeren extra vatbaar kunnen zijn voor criminaliteit en de leefbaarheid en veiligheid in verregaande mate onder druk staat. De omvang van de problematiek in deze veelal grootstedelijke gebieden is groot en vraagt om een aanpak van de lange adem. Over de uitvoering en voortgang in deze 27 gebieden informeren we uw Kamer later dit jaar in de halfjaarbrieven Aanpak georganiseerde, ondermijnende criminaliteit.

Incidentele ondersteuning 20 gemeenten

Georganiseerde en ondermijnende jeugdcriminaliteit houdt niet op bij de grenzen van grootstedelijke gebieden. Ook andere (kleinere) gemeenten (in de regio) hebben te maken met problematiek van relatief grote omvang en liften niet vanzelfsprekend mee op de investeringen en ontwikkelingen in centrumgemeenten.² Om ook hier het verschil te kunnen maken, is het noodzakelijk goed zicht te krijgen op de specifieke problematiek en doelgroep om voortijdig en gericht te kunnen ingrijpen met kansrijke en bewezen effectieve interventies. Daarom zien we aanleiding om in 20 andere gemeenten een incidentele impuls te geven aan de lokale preventieaanpak.³

¹ Kamerstukken II, 2022-2023, 28741, nr. 106.

² (Rli, RVS en ROB, 2023) *Rapport 'Elke regio telt'*.

³ Almelo, Bergen op Zoom, Brunssum, Den Helder, Diemen, Gouda, Haarlem, Hoorn, Kerkrade, Leiden, Middelburg, Nissewaard, Oosterhout, Rijswijk, Roermond, Venray, Vlissingen, Zoetermeer, Zutphen en Zwolle.

Met een incidentele financiële bijdrage van maximaal € 500.000,- per jaar voor een periode van drie jaar krijgen deze gemeenten de mogelijkheid om (meer) focus aan te brengen en impact te maken in de lokale preventieaanpak en deze na afloop van deze periode te borgen en door te zetten.

Om tot een selectie voor deze aanpak te komen is gekeken naar relatieve criminaliteitscijfers op basis van politiedata. Dit geeft inzicht in het actuele beeld van (jeugd)criminaliteit, deze data wordt jaarlijks bijgehouden binnen elke Nederlandse gemeente en dit geeft een beeld van de omvang van de problematiek in de context van een (kleiner) gebied.⁴ Deze 20 gemeenten hebben inmiddels allen een uitnodiging ontvangen waarin wordt gevraagd in mei a.s. een aanvraag in te dienen met een plan van aanpak. De verwachting is dat de gemeenten nog voor het zomerreces het budget krijgen toegekend zodat zij kunnen starten met de uitvoering van hun plannen. De incidentele financiële bijdrage aan deze gemeenten loopt van juli 2024 tot juli 2027.

Lerende aanpak

Preventie met Gezag is een groeiende en lerende aanpak. Daarbij staat de uitvoering in de gemeenten centraal. Rijk, gemeenten, regio's en partners leren gezamenlijk van de uitvoering en ontwikkelen deze verder op basis van een brede reflectie op de voortgang en effectiviteit van interventies. Ook de 20 gemeenten sluiten hierbij aan. Op die manier wordt bijgedragen aan ons uiteindelijke doel om (de jongeren in) alle gemeenten in Nederland te laten profiteren van de kennis en ervaring van het programma Preventie met Gezag.

Daarnaast wordt ook in deze 20 gemeenten via de monitorings- en evaluatiecyclus jaarlijks voortgangsinformatie opgehaald, te starten na afloop van het eerste jaar. Zoals in onze Kamerbrief van 7 juli 2023 nader is toegelicht wordt hierover jaarlijks gerapporteerd aan uw Kamer.

Borging van de aanpak

Een gestelde voorwaarde vanuit Preventie met Gezag is dat deze aanpak, inclusief de werkwijze en interventies, wordt verankerd in een structurele gemeentelijke aanpak. De incidentele ondersteuning vanuit het ministerie van Justitie en Veiligheid is daarmee bedoeld als vliegwiel voor nadere vervolgkeuzes binnen de gemeenten na afloop van drie jaar.

---

⁴ De vier toegepaste indicatoren zijn: 1) het totaal aantal geregistreerde misdrijven per 10.000 inwoners, 2) het totaal aantal geregistreerde high impact crimes per 10.000 inwoners, 3) Het totaal aantal geregistreerde gevallen van drugshandel per 10.000 inwoners en 4) het totaal aantal jongeren verdacht van een delict per 10.000 inwoners (CBS, 2022).

Gemeenten zullen in het kader hiervan tussentijds worden gevraagd naar een toelichting op het bredere lokale beleid, hoe de werkwijze en activiteiten hierin passen en na 2027 worden voortgezet. Hiermee wordt met deze aanpak bijgedragen aan een duurzame aanpak van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit.

De Minister van Justitie en Veiligheid,

D. Yeşilgöz-Zegerius

De Minister voor Rechtsbescherming,

F.M. Weerwind

Regeling van de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister voor Rechtsbescherming van 3 april 2024, nr. 5178141, houdende regels met betrekking tot het verstrekken van een eenmalige specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit in specifieke gebieden met relatief ernstige problematiek (Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024)

De Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister voor Rechtsbescherming,

Gelet op artikel 17, vijfde lid, van de Financiële-verhoudingswet;

Besluiten:

Artikel 1. Definitiebepalingen

In deze regeling wordt verstaan onder:

- *aanpak*: de preventieve aanpak van jeugdcriminaliteit in de gemeente;
- *gemeente*: een gemeente als bedoeld in artikel 2, tweede lid;
- *Ministers*: de Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister voor Rechtsbescherming.

Artikel 2. Doel en reikwijdte specifieke uitkering

1. De Ministers kunnen op aanvraag een eenmalige specifieke uitkering verstrekken voor de activiteiten, bedoeld in het derde lid.
2. Uitsluitend aanvragen van de hierna volgende gemeenten worden in behandeling genomen:
  - a. Almelo;
  - b. Bergen op Zoom;
  - c. Brunssum;
  - d. Den Helder;
  - e. Diemen;
  - f. Gouda;
  - g. Haarlem;
  - h. Hoorn;
  - i. Kerkrade;
  - j. Leiden;
  - k. Middelburg;
  - l. Nissewaard;
  - m. Oosterhout;
  - n. Rijswijk;
  - o. Roermond;
  - p. Venray;
  - q. Vlissingen;
  - r. Zoetermeer;
  - s. Zutphen;
  - t. Zwolle.
3. De specifieke uitkering wordt uitsluitend verstrekt voor de hierna volgende activiteiten:
  - a. de totstandkoming en uitwerking van een probleemanalyse die voldoet aan de voorwaarden gesteld in artikel 3, eerste lid;
  - b. de programmaondersteuning of de programmacoördinatie dan wel allebei ten behoeve van de aanpak; en
  - c. de implementatie van kansrijke en bewezen effectieve interventies.
4. Onder kansrijke en bewezen effectieve interventies, bedoeld in het derde lid, onder c, worden verstaan:
  - a. interventies die zijn voorzien van een wetenschappelijke onderbouwing die de effectiviteit daarvan met betrekking tot het voorkomen of verminderen van jeugdcriminaliteit aannemelijk maakt; of

- b. interventies die als effectief zijn erkend door het Nederlands Jeugdinstituut.
5. De specifieke uitkering wordt niet verstrekt voor omzetbelastingen die zijn verschuldigd over kosten voor de activiteiten, bedoeld in het derde lid, voor zover het bedrag daarvan in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds.

Artikel 3. Nadere voorwaarden

1. De probleemanalyse, bedoeld in artikel 2, derde lid, onder a, wordt met inachtneming van geldende wet- en regelgeving verricht op het gebied van (online) jeugdcriminaliteit, waaronder de trends op dat gebied binnen het lokale en, waar relevant, het regionale domein met als doel de informatiepositie van de gemeente te verbeteren met betrekking tot de specifieke doelgroep in een bepaald gebied en het kennisniveau van betrokken professionals bij de lokale en, waar relevant, de regionale aanpak te vergroten.
2. Voor de activiteiten, bedoeld in artikel 2, derde lid, onder b, wordt gebruik gemaakt van een programmaondersteuner of een programmacoördinator dan wel allebei. Deze personen:
  - a. fungeren voor betrokken partners en belanghebbenden als aanspreekpunt van de gemeente voor de lokale aanpak; en
  - b. zijn verantwoordelijk voor het coördineren en, waar nodig, uitvoeren en borgen van een gerichte aanpak waarin verschillende lokale interventies zijn geïntegreerd en waarvoor een structurele samenwerking tussen organisatieonderdeel en partners binnen en buiten de gemeente wordt vormgegeven.

Artikel 4. Aanvraag specifieke uitkering

1. De aanvraag wordt ingediend met gebruikmaking van een door de Ministers beschikbaar gesteld formulier.
2. De aanvraag bevat in ieder geval een plan van aanpak en een opgave van het bedrag aan omzetbelasting dat verschuldigd zal zijn over de kosten voor de activiteiten, bedoeld in artikel 2, derde lid, en dat in aanmerking komt voor compensatie op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds.
3. Het plan van aanpak wordt opgesteld overeenkomstig een door de Ministers beschikbaar gesteld model.
4. Het plan van aanpak, bedoeld in het tweede lid, omvat in ieder geval:
  - a. een duidelijke schets van de lokale en, waar relevant, de regionale opgave met betrekking tot de aanpak:
    - 1°. die, waar mogelijk, voorzien is van een (globale) analyse op de risico- en beschermende factoren met betrekking tot psychologische factoren, sociale omgeving, onderwijs, werk en inkomen en criminaliteit.
    - 2°. die is onderbouwd met wetenschappelijke of andere objectieve bronnen;
  - b. een omschrijving van:
    - 1°. de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering wordt aangevraagd;
    - 2°. de toegevoegde waarde van de bijdrage voor de lokale en, waar relevant, de regionale opgave, bedoeld in onderdeel b; en
    - 3°. hoe de specifieke doelgroep met de aanpak wordt bereikt;
  - c. een begroting voor ten hoogste drie jaren met betrekking tot de bekostiging van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering wordt gevraagd en informatie over financiële of capaciteitsbijdragen die de gemeente anders dan op grond van deze regeling ontvangt voor de bekostiging van diezelfde activiteiten;
  - d. een beschrijving van de samenwerkingspartners en hun bijdrage in het kader van de aanpak;
  - e. informatie over op welke wijze de beoogde resultaten inzichtelijk worden gemaakt, dan wel worden gemeten en gemonitord, en op welke wijze deze zullen worden gedeeld met de Ministers.
5. De aanvraag heeft betrekking op de kosten die worden gemaakt vanaf 1 juli 2024 tot en met 1 juli 2027.
6. De aanvraag wordt ingediend voor 15 mei 2024.

Artikel 5. Hoogte specifieke uitkering

1. Voor het verlenen van de specifieke uitkeringen aan de gemeenten is ten hoogste € 30.000.000

beschikbaar in de periode van 1 juli 2024 tot en met 1 juli 2027. Artikel 4:25, tweede en derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing.

2. Een gemeente kan over de gehele periode, bedoeld in het eerste lid, ten hoogste € 1.500.000 inclusief BTW aanvragen, waarvan maximaal € 500.000 per jaar wordt besteed en waarbij het compensabele BTW-deel niet aan de gemeente wordt uitgekeerd. De Ministers storten het compensabele BTW-deel in het BTW-compensatiefonds.

Artikel 6. Wijze van verstrekking

Na toewijzing van de aanvraag wordt aan de gemeente het toegekende bedrag in de periode tussen 1 juli 2024 en 1 maart 2027 uitgekeerd in vier delen per kalenderjaar, namelijk:

- a. ten hoogste € 250.000 op of kort na 1 juli 2024;
- b. ten hoogste € 500.000 op of omstreeks 1 februari 2025;
- c. ten hoogste € 500.000 op of omstreeks 1 februari 2026;
- d. ten hoogste € 250.000 op of omstreeks 1 februari 2027.

Artikel 7. Meldplicht

De gemeente die een eenmalige specifieke uitkering heeft ontvangen, is verplicht om onverwijld een schriftelijke melding te doen zodra aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor die uitkering is verleend niet, niet tijdig of niet geheel zullen worden verricht.

Artikel 8. Verplichtingen

1. De gemeente besteedt de specifieke uitkering binnen de periode die is opgenomen in de beschikking tot verlening daarvan.
2. De gemeente neemt vanaf 2025 jaarlijks deel aan de monitorings- en evaluatiecyclus met betrekking tot de activiteiten, waarvoor de specifieke uitkering is verleend, alsook de landelijke evaluatie daarvan na verloop van twee jaren.
3. De gemeente doet jaarlijks binnen de periode die is opgenomen in de verleningsbeschikking aan de Ministers verslag van de voortgang van de activiteiten, waarvoor de specifieke uitkering is verleend.
4. De gemeente doet uiterlijk op 1 juli 2026 aan de Ministers verslag van de borging van de aanpak en activiteiten binnen de resterende periode en verstrekt daarbij informatie over de toekomstige aanpak en activiteiten. Daarbij wordt in ieder geval inzichtelijk gemaakt op welke wijze:
  - a. die aanpak past in de bredere gemeentelijke aanpak of het meerjarenbeleid van de betreffende gemeente; en
  - b. de aanpak en activiteiten na afloop van 1 juli 2027 worden bekostigd of welke inspanningen de gemeente daartoe heeft ondernomen.

Artikel 9. Vaststelling en verantwoording

1. Nadat de Ministers de verantwoordingsinformatie, bedoeld in artikel 17a van de Financiële-verhoudingswet, van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties hebben ontvangen, stellen zij de uitkering binnen 22 weken na de laatste termijn overeenkomstig de verlening vast.
2. De Ministers kunnen de uitkering lager vaststellen, indien:
  - a. de activiteiten waarvoor de uitkering is verleend niet of niet geheel hebben plaatsgevonden;
  - b. de gemeente niet heeft voldaan aan de aan de uitkering verbonden verplichtingen;
  - c. de gemeente onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid; of
  - d. de verlening van de uitkering onjuist was en de gemeente waaraan de uitkering is verleend dit wist of behoorde te weten.

Artikel 10. Terugvordering

De Ministers kunnen onverschuldigd uitgekeerde bedragen naar aanleiding van een lagere vaststelling van de uitkering als bedoeld in artikel 9, tweede lid, terugvorderen.

Artikel 11. Inwerkingtreding

1. Deze regeling treedt in werking met ingang van 15 mei 2024.
2. Deze regeling vervalt met ingang van 15 mei 2027, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op specifieke uitkeringen die op grond van deze regeling voor die datum zijn verstrekt.

Artikel 12. Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als: Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024.

Deze regeling zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius*

*De Minister voor Rechtsbescherming,
F.M. Weerwind*

TOELICHTING

De Minister van Justitie en Veiligheid en de Minister voor Rechtsbescherming investeren samen fors in het voorkomen van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit.¹ Dit vindt onder andere plaats aan de hand van het programma Preventie met Gezag. Het doel is om te voorkomen dat kinderen en jongeren in de leeftijdscategorie van 8 tot en met 27 jaar in aanraking komen met (georganiseerde en ondermijnende) criminaliteit of daarin doorgroeien. Zoals ook in de brief van 7 juli 2023 aan de Tweede Kamer over de brede preventieaanpak georganiseerde en ondermijnende criminaliteit is toegelicht, ziet het Ministerie van Justitie en Veiligheid (hierna: ministerie) – naast een domeinoverstijgende en gebiedsgerichte aanpak in 27 gemeenten – ook in andere gemeenten op basis van relatieve criminaliteitscijfers aanleiding om een impuls te geven aan een preventieve aanpak.

Deze regeling ter verstrekking van specifieke uitkeringen is bedoeld om een effectieve lokale en, waar relevant, de regionale aanpak aan te jagen. Met deze impuls wordt beoogd dat de geselecteerde gemeenten binnen de periode van drie jaar voldoende focus en eerste impact kan aanbrengen in de preventieve aanpak van (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit en dat deze geborgd kan worden binnen de eigen organisatie.

De incidentele financiële bijdrage op grond van deze regeling ziet onder andere op het goed inzicht krijgen in de specifieke problematiek en doelgroep, op programmacoördinatie en passende inzet van kansrijke en bewezen effectieve interventies. Hiervoor wordt ook aansluiting gezocht bij de lerende aanpak van Preventie met Gezag en wordt gebruik gemaakt van inmiddels opgedane kennis en ervaring vanuit de 27 gemeenten die reeds in de uitvoerende fase zitten.

Voor deze aanpak zijn op basis van objectieve criteria – in aanvulling op de 27 gemeenten die eerder een bijdrage hebben ontvangen – twintig gemeenten geselecteerd. Deze gemeenten kunnen een aanvraag indienen voor 15 mei 2024. De aanvragen dienen in ieder geval een eerste schets te bevatten van de doelgroep (jongeren in een kwetsbare positie, daders en slachtoffers) en problematiek (hotspots, criminaliteitsfenomenen) en een daarop toegesneden aanpak met interventies.

Er bestaan verschillen met de 27 gemeenten die eerdere een bijdrage hebben ontvangen. De aanpak van de hiervoor bedoelde twintig gemeenten is tijdelijk. Het bedrag dat daarvoor beschikbaar wordt gesteld is lager. Ook zijn de behoeften van de twintig gemeenten anders, namelijk dat deze zich richten op het op orde krijgen van de basis. De drie categorieën waarvoor de twintig gemeenten een bijdrage ontvangen, hangen daar dan ook mee samen, namelijk: het uitvoeren van een probleemanalyse, programma-coördinatie en de inzet van bewezen effectieve interventies.

De plannen van elk van de hiervoor bedoelde twintig gemeenten beslaan een periode van maximaal drie jaar. Na twee jaar wordt aan de hand van een landelijke evaluatie op initiatief van het Ministerie van Justitie en Veiligheid gekeken naar de voortgang, opbrengst en stand van zaken van de borging van de lokale aanpakken. De lokale monitoring en evaluatie vormen daarvoor de input.

De gemeenten hebben tot 1 juli 2027 de tijd om een op grond van deze regeling toegekende specifieke uitkering te besteden.

Artikelsgewijs

Artikel 2

Eerste lid

Voor de specifieke uitkeringen worden financiële middelen beschikbaar gesteld door zowel de Minister van Justitie en Veiligheid, als de Minister voor Rechtsbescherming. Daarom zullen de aanvragen voor specifieke uitkeringen ook namens beide Ministers worden afgehandeld.

Tweede lid

Uitgangspunt van het programma Preventie met Gezag is dat middelen gericht worden ingezet waar de problematiek met betrekking tot jeugdcriminaliteit het grootst is. In het verlengde hiervan zijn aan de hand van vier indicatoren over het jaar 2022 twintig gemeenten geselecteerd die in aanmerking

¹ Kamerstukken II 2021/22, 29 911, nr. 329 en Kamerstukken II 2021/22, 28 741, nr. 86.

komen voor de specifieke uitkering en die in het onderhavige lid vermeld staan. De vier indicatoren betreffen:

- het totaal aantal geregistreerde misdrijven per 10.000 inwoners;
- het totaal aantal geregistreerde high impact crimes per 10.000 inwoners;
- het totaal aantal geregistreerde gevallen van drugshandel per 10.000 inwoners;
- het totaal aantal jongeren verdacht van een delict per 10.000 inwoners.

Derde en vierde lid

De specifieke uitkering wordt uitsluitend toegekend voor de uitvoering van een probleemanalyse, de programmacoördinatie en de implementatie van kansrijke en bewezen effectieve interventies. Daarentoe zijn nadere voorwaarden opgenomen in artikel 3. Het vierde lid bevat een nadere aanduiding van de hier bedoelde bewezen effectieve interventies.

Vijfde lid

De gemeente mag de specifieke uitkering niet aanwenden om omzetbelasting (BTW) te betalen die zal worden verschuldigd bij de bekostiging van de activiteiten. Voor het verschuldigde bedrag aan BTW kan de gemeente immers compensatie ontvangen op grond van de Wet op het BTW-compensatiefonds.

Artikel 4, tweede lid, aanhef en onder e, van deze regeling schrijft verder voor dat de gemeente bij de aanvraag voor de specifieke uitkering opgeeft hoe hoog het verschuldigde BTW-bedrag is dat in aanmerking zal komen voor compensatie uit het compensatiefonds. Het ministerie zal het totaalbedrag dat alle gemeenten op deze wijze opgeven zo spoedig mogelijk na de behandeling van alle aanvragen overmaken naar het BTW-compensatiefonds. Op deze wijze wordt overcompensatie van de gemeenten voorkomen.

Artikel 3

Eerste lid

Van de gemeente wordt verlangd dat de specifieke uitkering wordt aangewend voor het uitvoeren van een probleemanalyse met betrekking tot (lokale) jeugdcriminaliteit binnen de ter zake geldende wet- en regelgeving. De probleemanalyse ziet onder meer op de daarmee samenhangende trends binnen het lokale en – waar relevant – het regionale domein. Het doel daarvan is om de informatiepositie van de gemeente te verbeteren met betrekking tot de specifieke doelgroep in een bepaald gebied en het kennisniveau van betrokken professionals bij de lokale en – waar relevant – de regionale aanpak te vergroten.

Tweede lid

Van de gemeente wordt voorts verlangd dat de specifieke uitkering wordt ingezet voor programmacoördinatie en implementatie van kansrijke en bewezen effectieve interventies op het gebied van jeugdcriminaliteit. Ten aanzien daarvan wordt in het onderhavige lid als nadere voorwaarde gesteld dat de gemeente een programmacoördinator inzet daarvoor. Deze programmacoördinator of zijn ondersteuner, of beiden vormen het aanspreekpunt voor betrokken partners en belanghebbenden voor de lokale aanpak. Tevens zijn zij verantwoordelijk voor het coördineren en borgen van een gerichte aanpak. In die aanpak zijn verschillende lokale interventies geïntegreerd. Verder wordt daarvoor een structurele samenwerking tussen afdeling en partners binnen en buiten de gemeente vormgegeven. De specifieke uitkering is ook bedoeld voor de bekostiging van de programmacoördinator of de programmaondersteuner, of allebei.

Artikel 4

Eerste tot en met vierde lid

De aanvraag voor de specifieke uitkering moet voldoen aan de eisen die daarentoe zijn gesteld in de onderhavige leden. Onderdeel van die eisen zijn onder andere: een verplicht te gebruiken aanvraagformulier en een plan van aanpak dat wordt opgesteld conform een verplicht te gebruiken model. Het plan van aanpak bevat onder andere een duidelijke schets van de voorgestane aanpak, doelomschrijvingen, inzicht in de resultaten, begroting en opgave BTW-compensatie (zie ook toelichting bij artikel 2, vierde lid).

Waar mogelijk wordt de schets voorzien van een (globale) analyse op de risico- en beschermende factoren met betrekking tot psychologische factoren, sociale omgeving, onderwijs, werk en inkomen

en criminaliteit. Het te volgens model voor het plan van aanpak zal een nadere toelichting bevatten ten aanzien van hetgeen dat met die factoren wordt bedoeld.

Vijfde en zesde lid

Deze leden bepalen dat de aanvraag voor de specifieke uitkering ingediend moet zijn voor 15 mei 2024 en dat deze alleen betrekking heeft op de kosten die voor activiteiten worden gemaakt vanaf 1 juli 2024 tot en met 1 juli 2017. Kosten die voor 1 juli 2024 worden gemaakt of na 1 juli 2017 komen niet in aanmerking voor de specifieke uitkering. Indien de specifieke uitkering desondanks wordt gebruikt voor kosten van na de laatstgenoemde datum, kan dat aanleiding geven tot terugvordering.

Artikel 5

Eerste lid

Op grond van deze regeling is voor het verlenen van de specifieke uitkeringen maximaal € 30.000.000 beschikbaar in de periode van 1 juli 2024 tot en met 1 juli 2027. Artikel 4:25, tweede en derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht is van overeenkomstige toepassing. Dat houdt in dat de specifieke uitkering wordt geweigerd voor zover door de verstrekking daarvan het maximaal beschikbare bedrag zou worden overschreden en voorziet er voorts in dat de aanvrager geen nadeel kan ondervinden indien de definitieve beslissing over toekenning van de specifieke uitkering, bijvoorbeeld na bezwaar of beroep, zou worden verschoven naar een later tijdvak, waarin dan waarschijnlijk minder geld beschikbaar zou zijn.

Tweede lid

De specifieke uitkering bedraagt per gemeente maximaal € 1.500.000 (inclusief BTW) voor de periode genoemd in het eerste lid, waarbij het compensabele BTW-deel niet aan de gemeente wordt uitgekeerd. De gemeente mag daarvan maximaal € 500.000 per jaar besteden voor de bekostiging van de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering is bedoeld. De Ministers storten het compensabele BTW-deel in het BTW-compensatiefonds.

Artikel 6

Bij toekenning ontvangen de gemeenten de specifieke uitkering zo vroeg mogelijk in vier delen per kalenderjaar. In dit artikel staan daartoe de data vermeld waarop de (maximum)deelbedragen worden uitgekeerd.

Artikel 7

Op de gemeente rust de plicht om op het moment dat het aannemelijk is dat de activiteiten waarvoor de specifieke uitkering is verleend niet, niet op tijd, of slechts gedeeltelijk worden verricht binnen de periode vanaf 1 juli 2024 tot en met 1 juli 2017, dit zo spoedig mogelijk schriftelijk te melden aan het ministerie, bijvoorbeeld via e-mail.

Artikel 8

De specifieke uitkering is incidenteel en eenmalig. Van de gemeenten wordt verlangd dat zij jaarlijks verslag doen van de voortgang van de activiteiten, waarvoor die uitkering wordt verstrekt. Ook wordt van hen verlangd dat zij vanaf maart 2025 jaarlijks meedoen aan de monitorings- en evaluatiecyclus daaromtrent en de landelijke evaluatie die zal plaatsvinden binnen het programma Preventie met Gezag van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Tevens wordt van de gemeenten verlangd dat tussentijds, namelijk uiterlijk op 1 juli 2026, verslag wordt gedaan van de borging van de aanpak en activiteiten – die ook verder worden ontwikkeld – binnen de resterende periode. Daarnaast wordt van iedere gemeente gevraagd dat daarbij informatie wordt gegeven over de toekomstige aanpak en activiteiten ter zake de bredere gemeentelijke aanpak of het meerjarenbeleid van de gemeente, alsook (de inspanningen voor) de toekomstige bekostiging daarvan.

Artikel 9 en 10

Deze artikelen bevat regels met betrekking tot de definitieve vaststelling van de specifieke uitkering, de verantwoording daarover en de (mogelijke) terugvordering daarvan. Deze regels wijken wezenlijk niet af van andere regelingen met betrekking tot specifieke uitkeringen.

De financiële verantwoording van de gemeenten geschiedt in ieder geval via het systeem van *single information, single audit*, zoals bepaald in de Regeling informatieverstrekking sisa. Bij niet tijdig

---

indienen van de verantwoordingsinformatie, kan het maatregelenbeleid van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties in werking treden.

Artikel 11

Eerste lid

Deze regeling treedt in werking met ingang van 15 mei 2024. Daarmee wordt afgeweken van de vaste inwerkingtredingsmomenten en minimuminvoeringstermijn voor ministeriële regelingen.² De regeling is evenwel in relatie tot de geselecteerde gemeenten begunstigend van aard en vormt geen inbreuk op de rechten van deze of andere belanghebbenden. Bovendien maakt de snelle inwerkingtreding van deze regeling het mogelijk dat de gemeenten ook sneller aanvragen voor de specifieke uitkering kunnen indienen en dat die vervolgens – indien wordt voldaan aan de voorwaarden – ook kunnen worden toegekend. Een latere inwerkingtreding van deze regeling zou de gemeenten eerder benadelen.

Tweede lid

Deze regeling vervalt met ingang van 15 mei 2027, maar blijft van toepassing op de voor die datum verstrekte specifieke uitkeringen voor wat betreft zaken die alsdan nog afwikkeling behoeven.

*De Minister van Justitie en Veiligheid,
D. Yeşilgöz-Zegerius*

*De Minister voor Rechtsbescherming,
F.M. Weerwind*

---

² Aanwijzing 4.19 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.